

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Mustafa DURAL Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

TÜRK ÖZEL HUKUKU

Cilt III

Aile Hukuku

Gözden Geçirilmiş Onsekizinci Bası

60. Yıl
FİLİZ KİTABEVİ
2023

ŞUBAT 2023

ISBN: 978-975-368-828-4

BASKI

Kiraz Medya Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Matbaacı Sertifika Numarası: 40162

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(212) 850 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com
Yayıncı Sertifika Numarası: 48596

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

18.BASIYA ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü kitabı olan Aile Hukuku kitabı, 2005 yılının Şubat ayında ilk basısını yapmıştı. Rahmetli Prof. Dr. Mustafa Dural hocamızın önderliğinde hazırlanan ortak kitabımızın on sekizinci yaşında, on sekizinci basısına ulaştık. Bu basıda da, son bir yıl içerisindeki mevzuat değişiklikleri, verilen yeni tarihli yargı kararları ve yayınlanan bilimsel eserler kitabımıza işlendi. Özellikle mal rejimleri bölümü, güncel Yargıtay kararları üzerinden daha kapsamlı bir yenilemeye tabi tutuldu.

Oğuzhan ORUÇ, Zeynep ORUÇ TATLI ve bütün Filiz Kitabevi ailesine bir kez daha teşekkürlerimizi sunarız.

Ocak 2023, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

17.BASIYA ÖNSÖZ

Bu basıda da son bir yıl içerisinde aile hukukuna ilişkin gerçekleşen mevzuat değişikliklerini, verilen yeni tarihli yargı kararlarını ve yayınlanan bilimsel çalışmaları işlemek suretiyle Aile Hukuku Kitabının güncelliğini koruduk.

Oğuzhan ORUÇ ve Zeynep ORUÇ TATLI başta olmak üzere bütün Filiz Kitabevi mensuplarına bir kez daha teşekkürlerimizi sunarız.

Ocak 2022, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

16.BASIYA ÖNSÖZ

On beşinci basısı yine bir yıl dolmadan tükenen Aile Hukuku Kitabı'nın yeni basısında da son bir yıl içerisinde gerçekleşen aile hukukuna ilişkin mevzuat değişikliklerini, yeni tarihli yargı kararlarını ve yayınlanan bilimsel eserleri metne işleyerek ve sınırlı da olsa yeni bölüm eklemeleri ile eserin güncelliğini koruduk.

Başta Oğuzhan Oruç ve Zeynep Oruç Tatlı olmak üzere bütün Filiz Kitabevi mensuplarına; bir kez daha teşekkür ederiz.

Ocak 2021, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

15.BASIYA ÖNSÖZ

Son basısı yine bir yıl içerisinde tükenen Aile Hukuku Kitabı'nın bu basısında da, 7196 sayılı Kanun ile (RG.T.24.12.2019, S.30988) Türk Medeni Kanunu'nun vesayet hukuku hükümlerinde yapılan sınırlı değişiklikler başta olmak üzere son bir yıl içerisinde gerçekleşen aile hukukuna ilişkin mevzuat değişikliklerini, verilen yeni tarihli yargı kararlarını ve yayınlanan bilimsel çalışmaları metne işleyerek eserin güncelliğini korumaya çalıştık.

Başta Oğuzhan ORUÇ ve Zeynep ORUÇ TATLI olmak üzere bütün Filiz Kitabevi mensuplarına, bu basıda da hızlı, ilgili ve özenli çalışmaları için bir kez daha teşekkür ederiz.

Ocak 2020, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

13. BASIYA ÖNSÖZ

Bu basıda da Aile Hukuku kitabı; mevzuattaki değişiklikler, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay kararları ile yeni bilimsel görüşler işlenerek güncel hale getirilmiştir. Kitabın güncellemesi, Prof. Dr. Mustafa Dural hocamızın hayattayken bize yansıttığı bakış açısına ve hukukçuluk anlayışına sadık kalınarak gerçekleştirilmiştir.

Filiz Kitabevi mensuplarına her zamanki özverili çalışmalarından ötürü ayrıca teşekkür ederiz.

Ocak 2018, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

12. BASIYA ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü cildini oluşturan Aile Hukuku kitabının 12. Basısı, 2005 yılında yayınlanan ilk basısına Hocamız Prof. Dr. Mustafa Dural'ın yazdığı önsözün üzerinden on iki yıl geçtikten sonra ve ne acıdır ki 12.Basıya ait önsözde kendisinin imzası olmadan yayınlanmaktadır.

12. Bası, Hocamız Dural'ın vefatının ardından gerçekleşen ilk basıdır. Türk Özel Hukuku serisinin diğer kitapları gibi Aile Hukuku kitabı da Prof. Dr. Mustafa Dural'ın teşviki ile hayata geçirilmiş ve bugüne kadar ortak çalışmamızın ürünü olarak varlığını sürdürmüştür.

Bu basıda Hocamız Dural tarafından kaleme alınan konular da tarafımızca gözden geçirilmiş, ancak kitabın 12. basısının yapılmasındaki zaman kısıtlılığı sebebiyle, ilgili konulara şimdilik yeni doktrin ve yargı kararlarına nazaran ağırlıklı olarak mevzuattaki gelişmelerin işlenmesiyle yetinilmiştir. Diğer kitaplarda olduğu gibi, Aile Hukuku kitabında da metnin içeriğine kural olarak müdahale edilmemiş, Hocamız Dural'ın görüşleri ve üslubunun korunmasına özen gösterilmiştir.

Kitabın yayınlanmasındaki katkıları için Araş. Gör. Fatih Duran'a ve Filiz Kitabevi mensupları Oğuzhan Oruç ve Zeynep Oruç Tatlı'ya teşekkür ederiz.

Ekim 2016, İstanbul

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

11. BASIYA ÖNSÖZ

Kısa zamanda tükenen 10. basının ardından gerçekleşen bu basıda, mevzuatdaki değişiklikler dikkate alınmış; ayrıca Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru kapsamında verdiği ilgili kararlara da işaret edilmiştir.

Düzeltilmeleri yapan araştırma görevlisi Esmâ Elif Şafak'a ve Filiz Kitabevi mensuplarına her zamanki özverili çalışmalarından ötürü teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Mustafa Dural

Prof. Dr. Tufan Öğüz

Prof. Dr. Mustafa Alper Gümüş

ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku Serisinin üçüncü kitabı olan Aile Hukuku'nun çıkması oldukça uzun bir süre sonra gerçekleşti. Bunun birinci sebebi, kitabın yazarlarının yürürlükten kalkmış olan Medenî Kanuna göre yazılmış kitabın bazı bölümlerini çıkartıp, bazı yerlerine eklemeler yapmak yerine (ki bu kitabın hem anlaşılmasını zorlaştırırdı hem de eski ve yeni düzenlemelerin alt alta bulunması okuyucuyu kuşkuya, çelişkiye düşürürdü) doğru olan, aile hukukunu yeni sisteme uygun olarak tamamen yeniden yazma yolunu seçmeleridir.

Gecikmenin ikinci sebebi, yazarların sadece kanun hükümlerini açıklayacak yerde yeni düzenlemelere eleştirisel gözle bakmalarıdır. Ve, yeni düzenlemelerde eleştirilecek o kadar çok şey vardı ki...

Yazarların özür dilemelerini gerektiren bir husus da şudur: kitap bölüm bölüm baskıya verildiği için, bir bölümün basılmasının tamamlanmasından sonra çıkmış olan eserlere maalesef atıf yapılamamış olmasıdır. Tamamen teknik sebeplerden kaynaklanan bu durum için eser sahiplerinden özür dileriz.

Kitabın tashihleri Araş. Gör. Serkan Ergüne tarafından büyük bir titizlikle yapıldığı için ona şükran borçluyuz.

Teşekkürümüz ise, kitabın hazırlanmasını iki yıl sabırla bekleyen hiçbir değişikliğe itiraz etmeyen, başta İsmet Oruç beyefendi olmak üzere Filiz Kitapevi'nin tüm çalışanlarıdır.

Prof. Dr. Mustafa DURAL
Şubat 2005, İstanbul

GİRİŞ

I. AİLE HUKUKUNUN KONUSU.....	1
II. AİLE KAVRAMI.....	1
III. TOPLUMDA AİLENİN ÖNEMİ.....	2
IV. ANAYASA’DA AİLE HUKUKUNA İLİŞKİN ESASLAR	2
1. Anayasa’nın 41. maddesi.....	2
2. Anayasa’nın 10. maddesi.....	2
3. Anayasa’nın 20. maddesi.....	4
V. AİLE HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ	4
1. Genel olarak	4
a) İlişki tiplerinin sınırlı sayıda (numerus clausus) olması	4
b) Geniş ölçüde emredici kurallara dayanma	4
c) Çocukları ve zayıfları koruma	4
d) Devletin müdahalesi	5
e) Şekle bağlılık	5
f) Hâkimin takdir yetkisi	5
2. Aile hukuku ilişkileri ve aile hukuku haklarının özelliği.....	5
a) Aile Hukuku ilişkileri	5
b) Aile hukuku hakları	6
c) Bozucu yenilik doğuran aile haklarının kullanılmasının özelliği	6
d) Aile hukuku taleplerinin özelliği	6
VI. TÜRK AİLE HUKUKUNUN DEVRİMCİ KARAKTERİ.....	7
VII. MEDENÎ KANUNUN AİLE HUKUKU SİSTEMATİĞİNE GENEL BAKIŞ	9

BİRİNCİ KISIM

EVLİLİK

Birinci Bölüm

Evlilik Birliğinin Oluşması

Birinci Ayrım

NİŞANLILIK

§ 1. TERİM VE KAVRAM.....	13
§ 2. NİŞANLILIĞIN MEYDANA GELMESİ: NİŞANLANMA	13
I. NİŞANLANMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	13
1. Önsözleşme görüşü.....	13
2. Karar görüşü.....	14
3. Sözleşme görüşü.....	14
II. NİŞANLANMANIN KURUCU UNSURLARI.....	15
1. Karşılıklı evlenme vaadi.....	16
2. Vaad edenlerin farklı cinsiyette olması	17
III. NİŞANLANMANIN GEÇERLİLİK ŞARTLARI VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	18

1. Nişanlanma ehliyetinin kanunda özel olarak düzenlenmemiş olması	18
2. Nişanlanmanın, emredici hukuk kurallarına, ahlâk ve âdaba aykırı olmaması ve evlenmenin imkânsız olmaması	20
3. Muvazaalı (danışıklı) nişanlanmalar	22
4. İrade beyanındaki sakatlıklar	22
IV. NİŞANLANMANIN ŞARTA YA DA SÜREYE BAĞLANMASI	23
1. Şart	23
2. Zaman	24
§ 3. NİŞANLILIĞIN HÜKÜMLERİ	25
I. VAADE UYGUN DAVRANMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	25
1. Evlenmeyi gerçekleştirme yükümlülüğü	25
2. Sadakat yükümlülüğü	26
3. Nişanlının Medenî Kanun anlamında yakın sayılması	27
4. Destekten yoksun kalma tazminatı ve manevî tazminat isteyebilme	27
5. Tanıklıktan ve hâkimlikten kaçınma hakkı	27
§ 4. NİŞANLILIĞIN SONA ERMESİ	28
I. SONA ERME HALLERİ	28
1. Evlenme	28
a) Nişanlıların birbirleriyle evlenmesi	28
b) Nişanlılardan birinin bir üçüncü kişi ile evlenmesi	28
2. Tarafların anlaşması	28
3. Bozucu şartın gerçekleşmesi	28
4. Evlenmenin imkânsızlaşması (özellikle ölüm)	29
5. Kesin bir evlenme engelinin meydana gelmesi	29
6. Nişanı bozma (bir taraflı sona erdirmeye, nişanlanmadan dönme)	29
a) Kavram	29
b) Nişanı bozmada haklı sebep	31
aa) Haklı sebep kavramı	31
bb) Haklı sebep örnekleri	31
cc) Hâkimin takdir yetkisi	32
c) Haksız nişan bozma	32
II. NİŞANIN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI	33
A. GENEL OLARAK	33
B. MADDÎ TAZMİNAT	33
1. Nişanlıların tazminat isteme hakkı	34
a) Şartları	34
b) Tazmin edilecek zarar ve masraflar	35
c) Tazminat davası	36
2. Üçüncü kişilerin tazminat isteme hakkı	37
C. MANEVÎ TAZMİNAT	38
1. Genel olarak	38
2. Manevî tazminat istemenin şartları	39
a) Nişanlılık, bozma ile sona erdirilmiş olmalıdır	39
b) Tazminat isteyen nişanlının kişilik hakkı bir zarara uğramış olmalıdır	39
c) Davalının kusurlu olması	40

3. Manevî tazminatın tayini.....	40
a) Dava hakkı.....	40
b) Davalı.....	41
c) Tazminat.....	41
d) Manevî tazminat isteminin mirasçılar tarafından ileri sürülmesi ve hayatta devri	41
D. HEDİYELERİN GERİ VERİLMESİ.....	42
1. Genel olarak.....	42
2. Hediye kavramı.....	42
3. Hediyelerin geri verilmesini istemenin şartları.....	43
a) Hediye nişanlılık dolayısıyla verilmiş olmalıdır	43
b) Geri istenecek hediye alışımlı (mutad) dışında olması.....	44
c) Nişanlılık, evlenme dışında bir sebeple sona ermiş olmalıdır.....	44
d) Geri vermeyi isteme hakkına, nişanlılar, ana ve babaları ya da ana baba gibi hareket eden kimseler sahiptirler	44
4. Geri verme talebinin niteliği ve kapsamı.....	45
E. NİŞANIN SONA ERMESİNDEN DOĞAN TALEPLERİN ZAMANAŞIMI.....	46

İkinci Ayrım

EVLENME

§ 5. EVLENMENİN HUKUKÎ NİTELİĞİ	47
§ 6. EVLENMENİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR	48
I. EVLENME EHLİYETİ.....	49
A. EVLENME YAŞI	49
1. Olağan evlenme yaşı	49
2. Olağanüstü (istisnai) evlenme yaşı.....	50
a) Evlenmesine izin verilecek kadın ya da erkek onaltı yaşını doldurmuş olmalıdır	51
b) Olağanüstü bir durumun ve pek önemli bir sebebin bulunması.....	51
c) Karardan önce mümkünse yasal temsilcinin dinlenmesi.....	51
d) Görevli ve yetkili mahkeme	52
B. AYIRT ETME GÜCÜ.....	52
C. KİŞİLERİN EVLENME EHLİYETİ YÖNÜNDEN AYIRIMI	53
1. Evlenmeye tam ehliyetliler.....	53
2. Evlenmeye tam ehliyetsizler	54
3. Evlenmeye sınırlı ehliyetsizler	54
II. EVLENME ENGELLERİ	56
A. KESİN EVLENME ENGELLERİ	57
1. Hısımlık	57
a) Kan hısımlığı	57
b) Kayın hısımlığı.....	58
c) Evlâtlık ilişkisi.....	58
2. Önceki evlilik.....	59
3. Akıl hastalığı.....	60
B. KESİN OLMAYAN EVLENME ENGELLERİ	60
1. Bekleme süresi	61

2. Bazı bulaşıcı hastalıklar	62
III. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARI	62
A. GENEL OLARAK	62
B. EVLENME TÖRENİNDEN ÖNCEKİ ŞEKİL ŞARTLARI	63
1. Başvuru ve başvurunun yapılacağı yer	63
2. Başvurunun incelenmesi ve itiraz	66
a) İnceleme ve talebin reddi	66
b) Redde itiraz	66
3. Evlenmeye izin belgesi	67
C. EVLENME TÖRENİ SIRASINDAKİ ŞEKİL ŞARTLARI	68
D. EVLENME TÖRENİNDEN SONRAKİ ŞEKİL ŞARTLARI	70
1. Aile (evlenme) cüzdanının verilmesi	70
2. Evlenmenin nüfus idaresine bildirilmesi ve aile kütüğüne tescil	70
3. Savcılığa bildirme	71
4. Özel olarak dinî evlenme	71
E. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARINA UYULMAMASININ SONUÇLARI	71
§ 7. EVLENMENİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	71
I. EVLENMENİN YOKLUĞU	72
1. Evlenmenin yokluğu halleri	72
a) Evlenmenin ayrı cinsten kişiler arasında yapılmamış olması	72
b) Evlenmenin, evlendirme memuru önünde yapılmamış olması	77
c) İki tarafın evlendirme memuru önünde hazır olmamaları	78
2. Evlenmenin yokluğunun sonuçları	79
3. Evlendirme memuru önünde yapılmayan evlenmelerin idari yolla geçerli hale getirilmesi	79
II. EVLENMENİN BUTLANI	80
A. GENEL OLARAK	80
B. MUTLAK BUTLAN	81
1. Genel olarak	81
2. Mutlak butlan halleri	84
a) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması (MK 145 b.1)	84
b) Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli olarak ayırt etme gücünden yoksun olması (MK 145 b. 2)	85
c) Akıl hastalığı (MK 145 b. 3)	86
d) Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması (MK 145 b.4)	87
C. NİSBİ BUTLAN	87
1. Genel olarak	87
2. Nisbî butlan halleri	87
a) Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk (MK 148)	87
b) İrade sakatlıkları (MK 149 vd.)	88
aa) Yanılma	88
aaa) Evlenmenin niteliğinde yanılma	88
bbb) Eşin kişiliğinde (şahsında) yanılma	88
ccc) Diğer eşin önemli bir niteliğinde yanılma	89

bb) Aldatma.....	89
aaa) Namus ve onur hakkında aldatma.....	90
bbb) Tehlikeli bir hastalığın gizlenmesi.....	91
ccc) Korkutma.....	92
c) Yasal temsilcinin izninin bulunmaması (MK 153).....	93
D. BUTLAN DAVALARI.....	93
1. Davaların hukukî niteliği.....	93
2. Davaların tarafları.....	93
a) Mutlak butlan davasının tarafları.....	93
aa) Davacı.....	93
bb) Davalı.....	93
cc) Dava hakkının sınırlandırılması ve kalkması.....	94
b) Nisbî butlan davasının tarafları.....	95
aa) Davacı.....	95
bb) Davalı.....	96
cc) Dava hakkının sona ermesi.....	96
aaa) Eşlerin dava hakkının sona ermesi.....	96
bbb) Yasal temsilcinin dava hakkının sona ermesi.....	97
E. HER İKİ BUTLAN DAVASINDA YARGILAMA USULÜ.....	97
1. Yetkili ve görevli mahkeme.....	97
2. Yargılama usulü.....	98
F. BUTLAN DAVASININ SONUÇLARI.....	98
1. Genel sonuçlar.....	98
2. Çocuklar yönünden sonuçlar.....	98
3. Eşler yönünden sonuçlar.....	98
III. EVLENMENİN BUTLANINI GEREKTİRMEYEN EKSİKLİKLER.....	101
1. Kadının bekleme süresinin bitiminden önce evlenmesi.....	102
2. Bazı şekil kurallarına uymama.....	102
3. Bazı bulaşıcı hastalıklar.....	102

İkinci Bölüm

Evliliğin Sona Ermesi ve Özel Olarak Boşanma

§ 8. ÖLÜM VE GAIPLİK.....	104
1. Ölüm.....	104
2. Gaiplik.....	104
3. Cinsiyet değişikliği.....	104
§ 9. BOŞANMA.....	104
§ 10. BOŞANMA SEBEPLERİ.....	106
I. BOŞANMANIN ÖZEL SEBEPLERİ.....	106
A. ZİNA.....	106
1. Kavram ve zinanın ispatı.....	106
2. Dava hakkının düşmesi.....	109
a) Hak düşürücü sürenin geçmesi.....	109
b) Af.....	110

B. HAYATA KAST, PEK KÖTÜ MUAMELE YA DA ONUR KIRICI DAVRANIŞ.....	110
1. Kavram.....	110
a) Hayata kast	111
b) Pek fena muamele.....	111
c) Onur kırıcı davranış	112
2. Dava hakkının düşmesi	112
C. KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ SUÇ İŞLEME VE HAYSİYETSİZ HAYAT SÜRME.....	113
1. Kavram.....	113
a) Küçük düşürücü suç işleme	113
b) Haysiyetsiz hayat sürme	113
2. Her iki durumun da diğer eş için birlikte yaşamayı ondan beklenemez hale getirmesi.....	113
3. Davanın süreye bağlı olmaması	114
D. TERK	114
1. Kavram	114
2. Terkin şartları.....	115
a) Eşlerden birinin ortak konutu (ortak hayatı) terk etmesi	115
aa) Ortak konutu terk, evlilik birliğinin kendisine yüklediği görevleri (yükümlülükleri) yerine getirmemek amacıyla olmalıdır.....	115
bb) Terk için haklı sebebin sonradan ortadan kalkması ve buna rağmen eşin ortak konuta dönmemesi	115
cc) Diğer eşi ortak konutu terke zorlama ya da haklı bir sebep olmadan onun ortak konuta dönmesini engelleme	116
b) Terkin en az altı ay sürmüş olması	116
c) Terk eden eşe hâkim tarafından ihtarda bulunulması ve eşin buna rağmen dönmemesi.....	116
E. AKIL HASTALIĞI	118
1. Şartları.....	118
a) Akıl hastalığının evlilik sırasında var olması.....	118
b) İyileşemeyeceğinin resmi sağlık raporuyla tespit edilmiş olması	119
c) Akıl hastalığı sebebiyle diğer eş için ortak hayatın çekilmez hale gelmesi	119
2. Dava hakkının süreye tabi olmaması.....	119
II. BOŞANMANIN GENEL SEBEPLERİ	119
A. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMELİNDEN SARSILMASI.....	120
1. Genel olarak	120
2. Şartları.....	121
a) Evlilik birliğinin temelinden sarsılmış olması	121
b) Evlilik birliğinin temelinden sarsılması en az eşlerden biri için ortak hayatı sürdürmesi beklenemeyecek derecede olmalıdır.....	121
c) Davalının, davacının daha kusurlu olduğu itirazını ileri sürmemiş ya da ileri sürülen itiraz kabul edilmemiş olmalıdır	122
B. EŞLERİN BOŞANMA HUSUSUNDA ANLAŞMALARI.....	124
1. Genel olarak	124
2. Anlaşmalı boşanmaya karar verilebilmesinin şartları.....	125
a) Evlilik en az bir yıl sürmüş olmalıdır.....	125

b) Boşanmak için eşler, ya birlikte mahkemeye başvurmalı ya da bir eş, diğerinin açtığı boşanma davasını kabul etmelidir	125
c) Hâkimin tarafları bizzat dinlemesi	126
d) Tarafların yapmış oldukları anlaşmanın hâkim tarafından uygun bulunması	126
C. ORTAK HAYATIN KURULAMAMASI YA DA FİİLÎ AYRILIK	128
1. Genel olarak	128
2. Şartlar	128
a) Daha önce herhangi bir boşanma sebebine dayanılarak açılan davanın reddedilmiş olması	128
b) Boşanma talebinin reddi kararının üzerinden üç yıl geçmiş ve bu süre içinde her ne sebeple olursa olsun ortak hayat kurulmamış olmalıdır ..	129
c) Eşlerden birinin boşanma davası açmış olması	129
§ 11. BOŞANMA DAVASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	130
I. DAVANIN KONUSU	130
II. YETKİLİ VE GÖREVLİ MAHKEME	132
1. Yetkili mahkeme	132
2. Görevli mahkeme	133
III. TARAFLAR VE DAVA EHLİYETİ	133
§ 12. BOŞANMA VE AYRILIK DAVASINDA UYGULANACAK USUL VE ALINACAK ÖNLEMLER	135
I. GENEL OLARAK	135
II. USUL KURALLARI	136
III. DAVA SIRASINDA ALINACAK ÖNLEMLER	137
1. Eşlerin barınması ve geçimi için alınacak önlemler	138
2. Eşler arasındaki malî ilişkilere yönelik önlemler	139
3. Çocuklara ilişkin alınacak önlemler	139
§ 13. DAVA SONUNDA VERİLECEK KARAR: BOŞANMA YA DA AYRILIK	139
I. GENEL OLARAK	139
II. AYRILIK KARARI VE SONUÇLARI	140
1. Ayrılık kararı	140
2. Ayrılık kararının sonuçları	140
3. Ayrılık süresinin sonunda tarafların durumu	142
III. BOŞANMA KARARI VE SONUÇLARI	143
A. Boşanma kararı	143
B. Boşanma kararının sonuçları	143
1. Boşanma kararının eşler yönünden sonuçları	143
a) Evlilik birliğinden sona ermesi ve eşlerin yeniden evlenebilmeleri	143
b) Mal rejimin tasfiyesi	144
c) Evlenmeyle kazanılan kişisel durumun korunması ya da değişmesi	144
d) Eşlerin birbirlerine karşı miras hukukundan doğan haklarının sona ermesi	145
e) Zamanaşımının işlemeye başlaması	147
2. Boşanma kararının çocuklar yönünden sonuçları	147
a) Velâyet	148

b) Çocukla kişisel ilişki kurulması	150
aa) Çocukla, kendisine velâyet verilmemiş olan ana ya da baba arasındaki kişisel ilişkinin düzenlenmesi	150
bb) Çocukla üçüncü kişiler arasında ilişki kurulmasının düzenlenmesi	151
c) Çocuğa iştirak (bakım) nafakası bağlanması	152
d) Boşanma sonrası evlilik birliği içerisinde doğmuş ortak küçük çocuğun soyadı	153
3. Boşanmanın malî sonuçları	155
a) Maddî tazminat	155
aa) Maddî tazminat isteyen eşin boşanmada hiç kusurunun bulunmaması ya da kusurunun daha az olması	155
bb) Davalı tarafın kusurlu olması	156
cc) Davacının mevcut ya da beklenen bir menfaatinin zedelenmesi	156
dd) Maddî tazminatın miktarı	157
b) Manevî tazminat	157
aa) Davalının kusurlu olması	158
bb) Davacının kişilik hakkının zedelenmesi (ihlâl edilmesi)	158
cc) Manevî tazminatın şekli ve miktarının belirlenmesi	158
c) Yoksulluk nafakası	159
aa) Taraflardan birinin talepte bulunması	159
bb) Talep eden eşin kusursuz ya da daha az kusurlu olması	160
cc) Nafaka isteyen eşin, yoksulluğa düşmesi	160
dd) Takdir edilecek nafakanın, bunu ödeyecek olan eşin malî gücü ile orantılı olması	160
ee) Nafaka davasında görevli ve yetkili mahkeme	161
ff) Nafakanın süresi	161
d) Maddî tazminat ve yoksulluk nafakasının ödeniş biçimi	163
e) Nafaka ve tazminatın değiştirilmesi	163
f) Nafaka ya da maddî tazminatın sona ermesi	164
g) Zamanaşımı	166
4. Ziyet Eşyalarının ve Diğer Takıların İadesi Talebi	166

İKİNCİ KISIM

EVLİLİĞİN GENEL HÜKÜMLERİ

§ 14. EVLİLİK BİRLİĞİNİN ORGANİZASYONU	169
I. GENEL OLARAK	169
II. EVLİLİK BİRLİĞİNDE EŞLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	169
1. Genel Olarak	169
2. Evlilik Birliği ve Birliğin Ortak Yönetimi	169
3. Evlilik Birliğinin Doğrudan Hukuksal Sonuçları ile Eşlere Yüklendiği Hak ve Yükümler	170
a. Evlilik birliğine dayalı kişilik haklarının korunması yükümü	170
b. Evlilik birliğinin mutluluğunu elbirliği ile sağlama yükümü	172
c. Eşlerin çocuklarına birlikte özen gösterme yükümü	172
d. Eşlerin sadakat yükümü	172
e. Eşlerin yardım yükümü	172
f. Eşlerin bilgi verme yükümü	172
III. KARININ SOYADI	173

IV. EVLİLİK KONUTU	174
V. VATANDAŞLIK	174
VI. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİNİN GİDERLERİNE KATILMASI	175
1. Genel Olarak.....	175
2. Birlik Giderleri Kavramı	175
3. Haciz ve Devredilebilirlik	176
4. Zamanaşımı	177
5. Sona erme.....	177
VII. EŞLERİN MESLEK VE İŞİ	177
VIII. EŞLERİN HUKUKSAL İŞLEMLERİ.....	178
1. Kural	178
2. Kefalet Sözleşmesinde Eşin Rızası	178
3. Aile Konutu Üzerindeki Tasarruflar.....	180
a. Genel olarak	180
b. Aile konutu kavramı, MK 194'ün zamansal ve işlemsel sınırları	181
c. MK 194'de yer alan sınırlamanın hukuki niteliği	184
d. Diğer eşin izni ve iznin verilmemesinin sonuçları	185
e. Hâkimin hak sahibi eşi tek başına işlem yapmaya yetkili kılması.....	186
f. Geçersizliğin iyiniyetli üçüncü kişilere etkisi ve aile konutunun şerhi ..	186
IX. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMSİLİ.....	190
1. Yasal Düzenleme	190
2. Hukuksal Nitelik	191
3. Ehliyet.....	191
4. Aile(nin Ortak) İhtiyaçları Kavramı.....	192
5. Evlilik Birliğinin Temsili Türleri	192
a. Olağan temsil yetkisi.....	192
b. Olağanüstü temsil yetkisi.....	193
aa. Genel olarak.....	193
bb. Eşlerin diğer aile ihtiyaçları için evlilik birliğini tek başına temsili	193
c. Sorumluluk.....	194
§ 15. EVLİLİK BİRLİĞİNİN KORUNMASI	195
I. GENEL OLARAK	195
II. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU TEDBİRLERİ ALMAYA YETKİLİ VE GÖREVLİ OLAN MAHKEME	195
III. MK 195'e DAYALI GENEL KORUMA.....	196
1. Genel Olarak	196
2. Şartları.....	196
a. Eşlerin (birlikte veya tek başına) talebi.....	196
b. Evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi	197
c. Evlilik birliğine ilişkin önemli bir konuda eşlerin uyuşmazlığı düşmesi	197
3. Tedbir Türleri.....	197
4. Diğer Tedbirlere Başvuru.....	198
IV. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİ GİDERLERİNE İLİŞKİN PARASAL KATKISININ BELİRLENMESİ	198
V. ORTAK YAŞAMA ARA VERİLMESİ	199

1. Genel Olarak	199
2. Şartları.....	199
a. Genel olarak	199
b. Kişiliğin tehlikeye düşmesi	199
c. Ekonomik güvenliğin tehlikeye düşmesi.....	200
d. Evliliğin huzurunun tehlikeye düşmesi	200
3. Ortak Yaşama Verilen Aranın Süresi	200
4. Ayrı Yaşamının Sonuçları ve Alınacak Tedbirler.....	200
a. Genel olarak	200
b. Eşlerin yapacakları parasal katkıya ilişkin tedbirler.....	201
c. Konut ve ev eşyasından yararlanmaya ilişkin tedbirler	201
d. Eşlerin mallarının yöntemine ilişkin tedbirler	202
e. Ergin olmayan çocuğa ilişkin tedbirler.....	202
5. Haklı Bir Sebep Olmaksızın Ayrı Yaşama ve Ortak Yaşamın Olanaksızlığı.....	202
VI. BORÇLULARA YÖNELİK ÖNLEMLER.....	202
1. Genel Olarak	202
2. Hukuksal Nitelik	203
3. Şartları.....	203
a. Maddî şart	203
b. Şekli şart	203
4. Talimatın konusu.....	203
5. Talimatın Kapsamının Tayini.....	204
6. Tedbirin Sonuçları.....	204
VII. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU ÖNLEM OLARAK EŞİN BELİRLİ BİR MALVARLIĞI DEĞERİ ÜZERİNDEKİ TASARRUF YETKİSİNİN SINIRLANMASI	204
1. Genel Olarak	204
2. MK 199'un Uygulama Şartları.....	205
3. Sınırlamanın Konusu.....	205
4. Sınırlamanın Hukuksal Niteliği.....	206
5. Sınırlamanın Hukuksal Sonuçları.....	206
6. Ek Koruma Önlemleri ve Şerh Olanığı.....	207
VIII. EŞLERİN TEMSİL YETKİSİNİN TAMAMEN VEYA KISMEN KALDIRILMASI.....	208
1. Genel Olarak	208
2. Şartları.....	208
a. Temsil yetkisinin “açık” aşımı	208
b. Temsil yetkisini kullanmada yetersizlik.....	209
3. Eşin Temsil Yetkisinin Kaldırıldığının Üçüncü Kişilere Duyurulması	209
4. Eşin Temsil Yetkisinin Tamamen veya Kısmen Kaldırılmasının Sonuçları.....	209
5. Temsil Yetkisinin Geri Verilmesi	209
IX. TEDBİRLERİN ALINMASINI GEREKTİREN ŞARTLARDA DEĞİŞİKLİKLER	210
1. Tedbirlerin Değişen Şartlara Uyarlanması İlkesi.....	210
2. Şartları.....	210

a. Maddî şart	210
b. Şeklî şart	210
3. Değişiklik Kararının Konusu ve Sonuçları.....	211
X. 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN'UN ÖNGÖRDÜĞÜ TEDBİRLER	211

ÜÇÜNCÜ KISIM

EVLİLİK BİRLİĞİNDE MAL REJİMLERİ

§ 16. MAL REJİMİ HUKUKUNUN GENEL HÜKÜMLERİ	215
I. GENEL OLARAK	215
II. MAL REJİMİ TÜRLERİ	215
1. Yasal Mal Rejimi-Sözleşmesel Mal Rejimi	215
2. Olağan Mal Rejimi-Olağanüstü Mal Rejimi	216
III. MAL REJİMİ SÖZLEŞMESİ	216
1. Genel Olarak	216
2. Şartları.....	216
a. Kurucu olgu: Tarafların Anlaşması	216
b. Geçerlilik Şartları.....	217
aa. Ehliyet.....	217
bb. Şekil.....	217
c. Hüküm ve Sonuçları.....	217
3. Mal Rejimi Sözleşmesinin Sona Ermesi	218
IV. OLAĞANÜSTÜ MAL REJİMİ.....	218
1. Genel Olarak	218
2. Talep Üzerine Hâkim Kararıyla Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş.....	218
a. MK 197/II uyarınca olağanüstü mal rejimine geçiş	218
b. Haklı bir sebebe dayalı olarak olağanüstü mal rejimine geçiş	219
aa. Eşlerden birisinin talebi	219
bb. Haklı bir sebebin varlığı	219
aaa. Genel olarak	219
bbb. Kanunda öngörülen örnekler	219
cc. Yetkili ve görevli mahkeme	220
c. MK 210 uyarınca olağanüstü mal rejimine geçiş	220
3. Talep Olmaksızın Kanun Gereği Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	221
4. Olağanüstü Mal Rejiminin Sona Ermesi	221
a. Genel olarak	221
b. Anlaşmaya dayalı sonra erme	221
c. Eşlerden birisinin talebi üzerine sona erme	221
V. MAL REJİMİNİN TASFİYESİNDE YETKİLİ ve GÖREVLİ OLAN MAHKEME	221
1. Kural	221
2. Mal Rejiminin Tasfiyesinde Yetkili ve Görevli Olan Mahkeme.....	222
VI. ALACAKLILARIN KORUNMASI	222
VII. EŞLERİN MALVARLIKLARININ YÖNETİMİ.....	222

VIII. ENVANTER YAPILMASI	223
IX. EŞLER ARASINDAKİ BORÇLAR VE BORÇ ERTELEMESİ	223
§ 17. YASAL MAL REJİMİ OLARAK EDİNİLMİŞ MALLARA	
KATILMA REJİMİ	224
I. GENEL OLARAK	224
II. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİNDE HAK SAHİPLİĞİ	
İLİŞKİSİ	224
1. Yasal Düzenleme	224
2. Eşlerin Kanunî Edinilmiş Malları	225
a. Genel olarak	225
b. “Mal Rejimi Süresince Edinme” ve “Karşılık” kavramları	225
c. Edinilmiş mallara ilişkin yasal örnekler	226
aa. Eşlerin çalışmasının (emeğinin) karşılığı olan edinimler	226
bb. Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya	
personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı	
ödemeler	226
cc. Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar	226
dd. Kişisel malların gelirleri	227
ee. Edinilmiş malların yerine geçen (ikame) değerler	228
d. Diğer edinilmiş mallar	228
3. Eşlerin Kanunî Kişisel Malları	228
a. Genel olarak	228
b. Kişisel mallara ilişkin yasal örnekler	229
aa. Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya	229
bb. Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir	
eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız	
kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri	229
cc. Manevî tazminat alacakları	230
dd. Kişisel mallar yerine geçen değerler	230
4. Sözleşmesel Kişisel veya Edinilmiş Mallar	230
III. İSPAT	231
IV. YÖNETİM, YARARLANMA ve TASARRUF	232
1. Kural	232
2. Paylı Mülkiyet Payı Üzerinde Tasarruf	233
V. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI SORUMLULUK	233
VI. SONA ERME ve TASFİYE	234
1. Sona Erme	234
2. Tasfiye	235
a. Tasfiye Anlaşması ve Tasfiye Davası	235
b. Malların Geri Verilmesi, Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın	
Eşlerden Birisine Tahsisi ve Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	238
aa. Malların Geri Verilmesi	238
bb. Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın Eşlerden Birisine Tahsisi	238
aaa. Genel Olarak	238
bbb. Hukuksal Nitelik	238
ccc. Şartları	239
cc. Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	239

c. Malvarlığı Kesimlerinin Birbirinden Ayrılması.....	240
d. Değer artış payı alacağı.....	240
aa. Genel olarak.....	240
bb. Şartları	241
aaa. Diğer eşe ait bir malvarlığı unsuruna yönelik katkı	241
bbb. Bağışlama kastı ve karşı edimin olmaması.....	242
ccc. Mal rejiminin tasfiyesi anında bir değer artışının varlığı	243
ddd. Mal rejiminin tasfiyesinin talep edilmesi	243
cc. Değer artış payı alacağının hesaplanması	244
aaa. Değer artışının hesaplanması	244
bbb. Değer artış payının hesaplanması.....	244
ccc. Değer artış payı alacağının hesaplanması	245
dd. Değer artış payı alacağının artık değer (ve dolayısıyla katılma alacağının) hesabına etkisi.....	246
ee. Muacceliyet.....	247
ff. Zamanından önce geri ödeme üzerine eşlerin anlaşması.....	248
gg. Eşlerin değer artış payı üzerindeki tasarrufları	248
e. Denkleştirme alacağı.....	248
aa. Genel olarak.....	248
bb. Eşlerin borçlarının malvarlığı kesimlerindeki konumu.....	249
aaa. Genel olarak.....	249
bbb. Borçların edinilmiş malları yüklemesi karinesi	249
cc. Denkleştirme alacağının türleri	249
f. Eklencek değerler	251
aa. Genel olarak	251
bb. Eklencek ivazsız kazandırmaların kapsamı ve sınırı	252
g. Değer tespiti (değerleme).....	252
h. Değerleme zamanı	253
i. Katılma alacağı ve hesaplanması	254
aa. Genel olarak.....	254
bb. Artık değer ve hesaplanması.....	254
cc. Artık değere yasal katılım (artık değer alacağı) ve katılma alacağı.....	254
dd. Artık Değere Sözleşmesel Katılma.....	258
aaa. Mal Rejiminin Ölümle Sona Ermesi Halinde.....	258
bbb. Mal Rejiminin Ölüm Dışında Bir Sebeple Sona Ermesi Halinde	258
ee. Katılma alacağı için muacceliyet anı ve temerrüt	259
ff. Zamanaşımı	260
gg. Katılma alacağının hukuksal niteliği, ödenmesi ve hâkim kararıyla azaltılması ve ortadan kaldırılması.....	261
hh. Katılma alacağının ifasının ertelenmesi.....	261
ii. Faiz ödeme ve teminat gösterme yükümü	262
jj. Katılma Alacağının Miras Paylaşımına Etkisi.....	262
kk. Katılma Alacağından Feragat	262
j. Aile konutu ve ev eşyası üzerinde sağ kalan eşin talep hakkı	262
aa. Genel olarak.....	262
bb. Hayatta olan eşin talebi ve hukukî niteliği.....	263
cc. Şartları	263
dd. Talebin konusu	265
ee. Talebin süresi.....	267

k. Üçüncü kişilere karşı dava hakkı	267
aa. Yasal düzenleme ve Miras Hukukuna İlişkin Tenkis Davası ile İlişkisi.....	267
bb. Şartları	268
cc. Davanın Tarafları	268
dd. Tenkis Hükümünün Hukuksal Niteliği.....	268
ee. Talebin süresi.....	268
ff. MK 560 vd.nın kıyasen uygulanması.....	269
§ 18. SEÇİMLİK MAL REJİMLERİ	269
I. MAL AYIRILIĞI.....	269
1. Genel olarak	269
2. Mal Ayrılığında Yönetim Yararlanma ve Tasarruf	269
3. İspat.....	269
4. Borçlardan Sorumluluk	270
5. Paylı Mülkiyet Konusu Eşyanın Eşlerden Birisine Özgülenmesi.....	270
6. Mal Ayrılığı Rejiminde Eşlerin Birbirlerinin Malvarlığı Unsurlarına Katkıları	270
II. PAYLAŞMALI MAL AYIRILIĞI	271
1. Genel olarak	271
2. Paylaşmalı Mal Ayrılığında Mal Rejiminin Sona Ermesi	271
3. Aileye Özgülenen Mallar	271
4. Katkıdan Doğan Alacak	272
5. Paylaştırmaya Aykırı Davranışlar	272
6. Paylaşma İsteminin Reddi	272
7. Paylaştırma Yöntemi	272
8. Evliliğin İptali veya Boşanma ya da Ölüm Halinde Aile Konutu ve Ev Eşyasının Hukuksal Durumu	273
III. MAL ORTAKLIĞI	274
1. Genel Olarak	274
2. Türleri	274
3. Genel Mal Ortaklığı	274
a. Malvarlığı yapısı	274
b. Kişisel mallara ve ortaklık mallarına giren malvarlığı değerleri.....	275
aa. Kişisel mallar	275
bb. Ortaklık malları	275
c. İspat.....	275
d. Yönetim ve tasarruf	275
e. Üçüncü kişilere karşı sorumluluk.....	276
f. Mal rejiminin sona ermesi ve tasfiye.....	277
aa. Sona erme anı.....	277
bb. Kişisel mala ekleme.....	277
cc. Denkleştirme alacağı.....	277
dd. Borçların düzenlenmesi	278
ee. Değer artış payı alacağı.....	278
ff. Değerleme anı.....	278
gg. Paylaşma.....	278
aaa. Paylaşma oranı	278
bbb. Paylaşma usulü	279

DÖRDÜNCÜ KISIM
HISIMLIK
BİRİNCİ BÖLÜM
SOYBAĞININ KURULMASI

§ 19. GENEL BAKIŞ	282
§ 20. SOYBAĞININ KURULMASI YOLLARI	283
I. KAN BAĞINA DAYANAN SOYBAĞININ KURULMASI	283
A. ÇOCUK İLE ANASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	283
B. ÇOCUK İLE BABASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	284
1. Ana ile evlilik	284
a. Evliliğin çocuğun doğumundan önce gerçekleşmiş olması	284
aa. Babalık karinesi	284
bb. Babalık karinesinin kapsamı	285
aaa. Çocuğun evlilik içinde doğması	285
bbb. Çocuğun evlilik içinde ana rahmine düşmesi	286
cc. Babalık karinesinin çürütülmesi: Soybağının reddi	288
aaa. Soybağının reddi kavramı	288
bbb. Soybağının reddi sebepleri	289
aaaa. Çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüşse	289
aaaaa. Cinsel ilişkinin imkansızlığının ispatı	290
bbbbb. Çocuğun kocanın cinsel ilişkisinden olmasının imkansızlığının ispatı: İliyet bağının yokluğunun ispatı	291
bbbbb. Çocuk evlenmeden önce veya ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmüşse	292
aaaaa. Çocuğun evlilikten önce ana rahmine düşmesi	295
bbbbb. Çocuğun ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmesi	295
cccc. Babalık karinesinin yeniden kurulması	295
ccc. Soybağının reddi davasının tarafları	296
aaaa. Davacı taraf	296
aaaaa. Koca ve çocuk	296
bbbbb. Diğer ilgililerin dava hakkı	298
bbbbb. Davalı taraf	300
ddd. Soybağının reddi davası açma hakkının düşmesi	301
aaaa. Dava açma süresinin dolması	301
bbbbb. Kocanın dava hakkının dava açma süresinin dolmasından önce düşmesi	303
eee. Soybağının reddi davası açma süresinin uzaması	304
fff. Soybağının reddi davasında yetkili ve görevli mahkeme	305
ggg. Soybağının reddi kararının sonuçları	305
b. Evliliğin çocuğun doğumundan sonra gerçekleşmiş olması	306
aa. Evlenmenin çocuğun soybağına etkisi	306
bb. Bildirim yapılması	307
cc. Sonradan evlenme ile soybağının kurulmasına itiraz	307

aaa. İtirazın niteliği.....	307
bbb. Davacılar	308
ccc. Davalılar.....	310
ddd. İtiraz sebebinin (kocanın baba olmadığına) ispatlanması.....	310
eee. Dava açma süresi	310
fff. Yetkili ve görevli mahkeme	311
2. Tanıma	311
a. Genel olarak.....	311
b. Geçerlilik şartları	312
aa. Ehliyet.....	313
bb. Şekil.....	313
cc. Çocuğun bir başka erkek ile soybağının bulunmaması	315
c. Tanımanın gerçekleştirilebileceği zaman	316
d. Tanımanın geçersizliği.....	316
aa. Tanımanın kesin hükümsüzlüğü	316
bb. Tanımanın irade sakatlığı sebebi ile iptali	317
cc. Tanımanın ilgili kişiler tarafından açılacak iptal davası ile geçersiz hale getirilmesi	318
aaa. İptal davası açma hakkına sahip olan kişiler	318
bbb. İspat yükü	320
dd. Hak düşürücü süreler	321
3. Babalık hükmü	321
a. Babalık davasının tarafları	322
aa. Davacı taraf.....	322
bb. Davalı taraf.....	323
b. Babalığın ispatı	324
aa. Babalık karinesi	324
bb. Babalık karinesinin çürütülmesi	325
aaa. Davalının çocuğun babası olmasının olanaksızlığının ispatı... ..	326
c. Babalık davasının süresi.....	327
d. Babalık davasında görevli ve yetkili mahkeme.....	329
e. Babalık davasının sonucu ve ananın malî hakları.....	330
aa. Doğum giderleri.....	330
bb. Doğumdan önceki ve sonraki altışar haftalık geçim giderleri.....	330
cc. Gebelik ve doğumun gerektirdiği diğer giderler	331
II. EVLÂT EDİNME YOLUYLA SOYBAĞININ KURULMASI	331
1. Genel Bakış: Evlât Edinme Kurumunun Niteliği ve İşlevi.....	331
2. Evlât Edinme İlişkisinin Kurulması İçin Gerekli Şartlar.....	333
a. Küçüklerin evlat edinilmesine ilişkin şartlar	333
aa. Genel Şartlar	333
aaa. Küçük evlât edinen tarafından bakılmış ve eğitilmiş olmalıdır	333
bbb. Evlât edinmenin küçüğün yararına bulunması	334
ccc. Evlât edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı biçimde zedelenmemesi	335
bb. İlgililere ilişkin şartlar	335
aaa. Evlât edinenler açısından	335
aaaa. Evli kişilerin evlât edinmesi.....	335

aaaa. Kural: Birlikte evlât edinme	335
bbbbb. Birlikte evlât edinme için gerçekleşmesi gereken şartlar	336
bbbb. Eşlerden birinin diğerinin çocuğunu evlât edinmesinin özelliği: Üvey çocukların evlât edinilmesi	337
cccc. İstisna: Evli kişilerin tek başına evlât edinmesi	337
ddddd. Evli olmayan kişilerin evlât edinmesi	338
bbb. Evlâtlık açısından	338
aaaa. Yaş	338
bbbbb. Küçüğün rızası	339
cccc. Vesayet dairelerinin izni	339
ddddd. Ana ve babanın rızası	339
aaaa. Anlamı	339
bbbbb. Rızası aranacak kişiler	340
ccccc. Rızanın verilmesi yöntemi, zamanı, içeriği ve geri alınması	340
aaaaa. Yöntemi	340
bbbbb. Zamanı	341
ccccc. İçeriği	342
ddddd. Geri alınması	342
eeee. Ana babanın rızasının aranmadığı haller	343
aaaaa. Gerekçesi ve sebepleri	343
bbbbb. Kararın verilme zamanı	345
b. Erginlerin ve kısıtlıların evlat edinilmesi	345
aa. Şartları	346
aaa. Evlât edinilenin ergin veya kısıtlı olması	346
bbb. Evlât edinenin altsoyunun açık muvafakatinin bulunması	346
ccc. Evlât edinilenin evli olması halinde eşinin rızası (MK m. 313/f.2)	347
ddd. Evlât edinen ve evlât edinilen açısından kanunun aradığı diğer şartlardan birinin gerçekleşmiş olması	348
aaaa. Evlât edinilenin bedensel veya zihinsel özrü sebebiyle sürekli olarak yardıma muhtaç olması (MK m.313/b.1)	348
bbbbb. Evlât edinilenin küçükken evlât edinen tarafından en az beş yıl süre ile bakılıp gözetilmiş ve eğitilmiş olması (MK m. 313/b.2)	348
cccc. Evlât edinen ile evlât edinilenin en az beş yıldan beri aile halinde birlikte yaşamaları ve diğer haklı sebeplerin mevcut olması	349
eee. Küçüklerin evlât edinilmesine ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanacak olması	349
c. Evlât edinme kararı	350
aa. Mahkeme kararının kurucu niteliği	350
bb. Yetkili ve görevli mahkeme	350
cc. Mahkeme tarafından evlât edinmenin şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması	351
aaa. Genel olarak	351
bbb. Evlât edinme şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde dikkate alınacak an	351
ccc. Özel olarak MK m. 316'da öngörülen araştırma ve araştırmanın içeriği	352

d. Evlât edinme ilişkisinin sonuçları	354
aa. Genel olarak	354
bb. Ana ve babaya ait hak ve yükümlülükler	354
cc. Evlâtlığın ana ve babası ile olan soybağının durumu	355
dd. Evlenme yasağı	356
ee. Mirasçılık	356
ff. Evlâtlığın adı ve soyadı	357
gg. Evlâtlığın vatandaşlığı	357
e. Evlât edinme ilişkisinin sona ermesi	357
aa. Kural: Evlât edinme ilişkisinin iptal davası açılarak sona erdirilmesi	357
bb. Evlât edinme ilişkisinin sona erdirilmesi sebepleri	359
aaa. Evlât edinme ilişkisinin kurulabilmesi için rızası gereken kişilerin rızasının bulunmaması	359
bbb. Evlât edinme ilişkisinin kurulmasındaki diğer noksanlıklar	360
cc. İptal davasında hak düşürücü süreler	362
f. Evlât edinme işlemlerinde aracılık	362
§ 21 . SOYBAĞININ HÜKÜMLERİ	363
I. GENEL BAKIŞ	363
II. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI OLMAYAN HÜKÜMLERİ	363
1. Soyadı	363
2. Karşılıklı Yükümlülükler	366
3. Çocuk ile Kişisel İlişki Kurulması	367
a. Ana ve baba ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulması	367
aa. Kural	367
bb. İçeriği	368
cc. Sınırları	369
b. Üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişki kurması	370
c. Yetkili ve görevli mahkeme	371
4. Ana Babanın Çocukların Bakım ve Eğitim Giderlerini Karşılama Yükümlülüğü	372
a. İçeriği	372
b. Süresi	372
c. Ana babanın çocuk mallarını harcama yetkisi	373
d. Dava hakkı	373
aa. Çocuğun dava hakkı	373
bb. Ana veya babanın dava hakkı	373
e. Nafaka miktarının takdiri	374
f. Ana ve babanın güvence vermesi	374
g. Nafaka davasında geçici önlemler	375
III. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI HÜKÜMLERİ	375
1. Velayet Hakkının Tanımı	375
2. Velayete Tabi Olan ve Velayet Hakkına Sahip Kişiler	375
3. Velayet Hakkının Kullanılması	376
4. Velayet Hakkının Kapsamı	378
a. Genel olarak	378
b. Velayet hakkının kullanılmasında çocuğunun düşüncesinin alınması ..	378
c. Çocuğun ana ve babasının sözünü dinleme yükümlülüğü	378

d. Velâyet hakkının çocuğun medenî durumu ile ilgili hükümleri	379
aa. Çocuğa öz ad koyulması	379
bb. Çocuğun yerleşim yerinin belirlenmesi	379
e. Çocuğun eğitimi	379
f. Çocuğun fiil ehliyeti ve temsil edilmesi	380
g. Çocuğun aileyi temsil etmesi	381
h. Çocuk ile ana ve babası arasındaki hukukî işlemler	381
i. Ana ve babanın çocuk mallarına ilişkin hak ve yükümlülükleri	382
aa. Ana ve babanın çocuk mallarını yönetme ve kullanma hakkı	382
bb. Çocuk mallarının sarfı	383
cc. Ana ve babanın kısmen veya tamamen yönetim ve kullanma hakkına sahip olmadığı çocuk malları	383
aaa. Çocuğa yapılan karşılıksız kazandırmalar	383
bbb. Saklı pay	384
ccc. Meslek veya sanat için verilen mal ve kişisel kazanç	384
dd. Yönetimin sona ermesi ve ana ile babanın sorumluluğu	384
5. Çocuğun Ana ve Babasına Karşı Korunması	384
a. Çocuğun kişiliğinin korunmasına ilişkin önlemler	385
aa. Genel olarak	385
bb. Çocukların yerleştirilmesi	386
b. Çocuğun mallarına ilişkin önlemler	387
aa. Genel olarak	387
bb. Çocuk mallarının yönetiminin ana ve babadan alınması	387
6. Velâyetin Kaldırılması	388
a. Velâyetin kaldırılmasının şartları	388
aa. Ana ve babanın deneyimsizliği, hastalığı, başka bir yerde bulunması veya benzeri sebeplerden biriyle velâyet görevini gereği gibi yerine getirememesi (MK m.348/b. 1)	388
bb. Ana ve babanın çocuğa yeterli ilgi göstermemesi veya ona karşı yükümlülüklerini ağır biçimde savsaklaması (MK m. 348/b. 2)	388
cc. Ana veya babanın yeniden evlenmesinin özelliği	389
b. Velâyetin kaldırılması kararı ve sonuçları	389
7. Durumun Değişmesinin Çocuğun Korunmasına İlişkin Önlemlere ve Velâyetin Kaldırılması Kararına Etkisi	390

İKİNCİ BÖLÜM

AİLE TOPLULUĞU (Geniş Anlamda Aile İlişkileri)

§ 22. YARDIM NAFAKASI	392
I. GİRİŞ	392
II. NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ (NAFKA YÜKÜMLÜSÜ VE ALACAKLISI)	392
III. YARDIM NAFKASININ ŞARTLARI	394
1. Yardım Nafakası Talep Edecek Olan Yönünden	394
2. Yardım Nafakası Yükümlüsü Yönünden	396
a) Nafka yükümlüsü altsoy üstsoy hısımları ise	396

b) Nafaka yükümlüsü kardeşler ise	397
c) Sıra.....	398
IV. YARDIM NAFKASININ MİKTARININ TESPİTİ.....	400
V. USUL HÜKÜMLERİ.....	402
1. Yetkili ve Görevli Mahkeme	402
2. Taraflar.....	402
3. İspat Yükü	402
VI. YARDIM NAFKASININ BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ	403
VII. YARDIM NAFKASININ ÖZELLİKLERİ	403
1. Mirasçıya Geçmemesi	403
2. Kural Olarak Üçüncü Kişiye Devir Edilememesi.....	404
3. Haciz Edilememesi	404
4. Takas Edilememesi	404
5. Önceden Feragat Edilememesi	404
6. Kamu Düzeni İle İlgili Olması	404
§ 23. EV DÜZENİ	405
I. GENEL OLARAK	405
II. EV BAŞKANLIĞI	405
1. Genel Olarak.....	405
2. Ev Başkanı Kavramı	407
3. Ev Başkanının Yetkileri Ve Yükümlülükleri.....	409
a) Yetkileri	409
aa) Ev kurallarını belirlemek	409
bb) Evin kurallarını uygulamak	410
b) Yükümlülükleri.....	410
aa) Ev halkının eşyasını korumak	410
bb) Akıl hastalığı ya da akıl zayıflığı ile malûl olan topluluk fertlerine özel özen göstermek	411
4. Ev Başkanının Sorumluluğu.....	411
III. ALTSOYUN DENKLEŞTİRME ALACAĞI	417
§ 24. AİLE MALLARI	417
I. GENEL OLARAK	417
II. AİLE VAKFI.....	418
1. Niteliği Ve Özellikleri	418
2. Aile Fideikomisi Yasağı.....	420
III. AİLE MALLARI ORTAKLIĞI	420
1. Genel Açıklama Ve Kavram	420
2. Aile Malları Ortaklığının Kurulması	421
3. Aile Malları Ortaklığının İşletilmesi	422
a) Elbirliğiyle yönetilen aile malları ortaklığı	422
b) Kazanç paylı aile malları ortaklığı.....	422
4. Ortakların Sorumluluğu	423
5. Ortaklığın Sona Ermesi	423
6. Paylaşma Kuralları	424

IV. AİLE YURDU	424
1. Aile Yurdunun Niteliği Ve Amacı	424
2. Aile Yurdunun Kurulması	425
3. Hükümleri	425
4. Sona Erme	426

BEŞİNCİ KISIM

VESAYET

§ 25. DAR ANLAMIYLA VESAYET	427
I. VESAYET HUKUKUNA GİRİŞ	427
1. Genel Olarak	427
2. Vesayet Hukukunun Hukuksal Niteliği	427
3. Vesayet Hukukunun Uygulama Alanı	427
4. Vesayet Hukukunun Temel İlkeleri	428
a. Orantılılık ilkesi	428
b. Tipe bağlılık ve tip sınırlılığı ilkesi	428
5. Kamusal Vesayet – Aile Vesayeti (Özel Vesayet) Ayırımı	428
6. Vesayet Organları	429
a. Kamusal Vesayet organları	429
b. Aile Vesayeti organları	429
II. AİLE VESAYETİ	429
1. Genel Olarak	429
2. Aile Vesayetinin Kuruluş Şartları	429
a. Maddî şart	429
b. Usulî şart	430
3. Aile Vesayetinin Yürütümü ve Aile Meclisinin Sorumluluğu	430
4. Aile Vesayetinin Sona Ermesi	430
III. DAR ANLAMDA VESAYETİ GEREKTİREN HALLER	431
1. Küçüklük	431
2. Kısıtlama	431
a. Genel olarak	431
b. Kısıtlama sebepleri	432
aa. Genel olarak	432
bb. Akıl hastalığı ve akıl zayıflığı	432
cc. Savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim	433
aaa. Yetersizlik olgusuna dayalı (alternatifli) şartlar	433
aaaa. Savurganlık	433
bbbbb. Alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı	433
cccc. Kötü yaşam tarzı	434
ddddd. Kötü Yönetim	434
bbb. Sosyal şart	434
dd. Özgürlüğü bağlayıcı ceza	434
ee. İstek üzerine (iradi) kısıtlanma	435
ff. Kısıtlama sebeplerinin birbirleri ile ilişkisi	436
c. Kısıtlama usulü	437

aa. Yargılamanın başlangıcı	437
bb. Yargılama usulü.....	437
cc. Kısıtlama kararının ilânı.....	438
d. Kısıtlanmanın sonuçları	438
IV. VESAYET İŞLERİNDE YETKİLİ MAHKEME	439
V. VASİ ATANMASI	439
1. Yasal Düzenleme	439
2. Vasi Atanması İçin Aranılan Şartlar	440
a. Şekli şartlar	440
b. Maddî Şart “Yeterlilik”	440
3. Vasilik Engelleri.....	440
4. Vasilîği Kabul Yükümlülüğü	441
5. Vasilikten Kaçınma (Özür) Sebepleri	442
6. Vasi Atanmasında Özel Durumlar.....	443
a. Eş ve yakın hısımların önceliği	443
b. İlgililerin isteği.....	443
7. Vasi Atanmasında Usul.....	443
a. Genel olarak	443
b. Geçici tedbirler	444
aa. Genel olarak.....	444
bb. Tedbir türleri.....	444
aaa. Genel olarak.....	444
cc. Geçici tedbir kararının ilânı	445
dd. Yetkili ve görevli mahkeme.....	445
c. Vasi atanması kararının tebliğ ve ilânı	445
8. Vasilikten Kaçınma ve İtiraz.....	446
9. Geçici Vasilik.....	446
10. Kesin Görev Devri	446
11. Vasinin Görev Süresi	447
12. Vasinin Ücreti	447
VI. VESAYETİN YÜRÜTÜMÜ	447
1. Genel Olarak	447
2. Vasinin Göreve Başlaması	448
a. Defter tutma	448
b. Değer taşıyan eşyaların saklanması	448
c. Menkullerin satımı	449
d. Aktiflerin değerlendirilmesi.....	449
aa. Paraların yatırılması	449
bb. Sermaye yatırımlarının dönüştürülmesi	450
cc. Ticarî ve sınai işletmeler	450
dd. Taşınmazların durumu	450
3. Vesayet Altındaki Kişiyeye Yönelik Kişisel Özen.....	451
a. Genel olarak	451
b. Küçüklerde kişisel özen	451
c. Özel olarak vesayet altındaki küçüğün koruma amaçlı özgürlüğünün kısıtlanması	451
d. Kısıtlılara yönelik kişisel özen	452

4. Vesayet Altındaki Kişinin Temsili	452
a. Genel olarak vasinin yasal temsil yetkisi ve hukuksal niteliği	452
b. Temsil yetkisinin kullanılması	453
c. Yasal temsil yetkisinin üçüncü kişiye devri	453
d. Yasak işlemler	453
e. Vesayet altındaki kişinin görüşünün alınması	454
f. Vesayet altındaki kişinin tek başına hareket etmesi	454
aa. Vasinin rızası	454
aaa. Genel olarak	454
bbb. Vasinin icazet vermemesinin sonuçları	455
bb. Vesayet Altındaki Kişinin Bir Meslek veya Sanatı Yürütümü	456
5. Vesayet Altındaki Kişinin Mallarının Yönetimi	456
a. Malların Fiilen Yönetimi	456
b. Vasinin Hesap Tutma ve Rapor Verme Yükümü	456
c. Vesayet Altındaki Kişinin Serbest Malları	457
VII. VESAYET DAİRELERİNİN GÖREVLERİ	457
1. Şikayet ve İtirazları İnceleme	457
a. Genel Olarak	457
b. Şikayet Sebepleri	458
c. Şikayet ve İtiraz Hakkı Sahipleri	458
d. Şikayet ve İtirazın Süresi	458
e. Şikayet ve İtiraz Üzerine Verilecek Kararların Temyizi	458
2. İzin Verme	459
a. Genel Olarak	459
b. Vesayet Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	460
c. Vesayet Makamının ve Denetim Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	460
d. İzin Verilmemesinin Sonuçları	461
3. Rapor ve Hesapların İncelenmesi	461
VIII. VESAYETİN SONA ERMESİ	462
1. Vesayeti Gerektiren Sebeplerin Ortadan Kalkmasına Bağlı Olarak Vesayetin Sona Ermesi	462
a. Vesayetin Kendiliğinden Sona Ermesi	462
aa. Küçüklerde	462
bb. Hükümlülerde	462
cc. Ölüm ve Gaiplik	462
b. Vesayetin Mahkeme Kararı ile Sona Ermesi	463
aa. Genel Olarak	463
bb. Şartları	463
cc. Yargılama Usulü	463
aaa. İlan	463
bbb. Akıl Hastalığı ve Akıl Zayıflığı Halinde Usul	463
ccc. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim Halinde Usul	463
ddd. İstek Üzerine Kısıtlanmada Usul	464
2. Vasilik Görevinin Sona Ermesi	464
a. Genel Olarak	464
b. Vasilik Görevinin Kendiliğinden Sona Ermesi	464

aa. Vasinin Ölümü	464
bb. Ehliyetsiz Hale Gelme	464
cc. Kasıtlı İşlenmiş Suçtan Hapse Mahkumiyet.....	464
dd. Vesayetin Kendiliğinden Sona Ermesi	465
ee. Vasinin Görev Süresinin Dolması	465
c. Vasinin Görevinin Kendiliğinden Sona Ermediği Haller	465
aa. Vasilik Engellerinin Varlığı	465
bb. Vasilikten Kaçınma Sebebinin Varlığı	465
d. Göreve Devam Zorunluluğu	466
3. Vasinin Görevden Alınması	466
a. Genel Olarak	466
b. Görevden Alınma Sebepleri.....	466
aa. Vasinin Görevini Ağır Surette Savsaklaması	466
bb. Vasinin Yetkilerini Kötüye Kullanması.....	466
cc. Vasinin Güven Sarsıcı Davranışları	467
dd. Vasinin Ödeme Güçlüğü	467
ee. Vasiye İlişkin Diğer Yetkisizlik Halleri.....	467
c. Görevden Almayla Görevli Mahkeme	467
d. Görevden Alma Usulü	467
e. Yargılama Sırasındaki Geçici Önlemler.....	467
f. Vesayet Makamının Vereceği Karar.....	468
aa. Görevden Alma Kararı.....	468
bb. Uyarı Kararı.....	468
4. Vesayetin Sona Ermesinin Sonuçları	468
a. Kesin Hesap ve Son Raporun Verilmesi	468
b. Malvarlığının Teslimi	468
c. Vasinin Görevine Son Verilmesi.....	469
§ 26. KORUMA AMAÇLI ÖZGÜRLÜĞÜN KISITLANMASI.....	469
I. GİRİŞ	469
II. KAÖK’NİN MK’DAKİ SİSTEMATİK DÜZENİ	469
III. KAÖK’NİN AMACI.....	470
IV. ÖZGÜRLÜĞÜ KISITLANACAK KİŞİ.....	470
V. KAÖK’NİN ŞARTLARI	470
1. Özel Koruma İhtiyacı	471
2. Zayıflık Durumu.....	471
3. Toplum İçin Tehlike Oluşturma	472
4. Orantılılık	472
5. Zayıflık Durumunun Sürekliliği.....	472
6. KAÖK Hükümlerinin Kişiye Yönelik İradesi Dışı (Cebrî) Tedavi Uygulamaları İçin Yasal Bir Dayanak Oluşturup Oluşturmayacağı Sorunu.....	473
VI. KAÖK’NİN HUKUKSAL SONUCU VE KURUM KAVRAMI	473
VII. KAÖK İÇİN YETKİLİ MAHKEME	474
VIII. BİLDİRİM YÜKÜMÜ	474
IX. VESAYET MAKAMI KARARINA İTİRAZ.....	475
X. DENETİM MAKAMININ KARARINA KARŞI KANUN YOLUNA BAŞVURU	476

XI. KAÖK YARGILAMASINDA UYGULANACAK YARGILAMA HUKUKU KURALLARI	476
XII. YARGILAMA USULÜ	479
§ 27. KAYYIMLIK ve YASAL DANIŞMANLIK	480
I. GENEL OLARAK	480
II. KAYYIMLIK	480
1. Yasal Düzenleme	480
2. Yetkili Mahkeme	481
3. Kayyımlığın Türleri	481
a. Temsil kayyımlığı	481
aa. Genel olarak	481
bb. Temsil kayyımı atanmasını gerektiren haller	481
aaa. Ergin kişiye temsilci tayini	481
bbb. Yasal temsilciyle menfaat çatışması	482
ccc. Yasal temsilcinin görevini yerine getirmesine bir engel varlığı	483
ddd. Diğer haller	483
b. Yönetim kayyımlığı	484
aa. Genel olarak	484
bb. Yönetim kayyımı atanma sebepleri	484
aaa. Belirli bir yerde bulunmama	484
bbb. Yetersizlik	485
ccc. Mirasçılık haklarında belirsizlik ve ceninin menfaati	486
ddd. Tüzel kişilerin organlarından yoksunluğu	486
eee. Yönetimden yoksun kamusal yardımlar	487
fff. Diğer haller	487
c. İradî kayyımlık	487
4. Kayyımlığın Yürütümü	488
a. Kayyım tayinin kendisine kayyım tayinde edilen kişinin fiil ehliyetine etkisi	488
b. Kayyımın görev süresi	488
c. Kayyımın ücret hakkı	488
d. Vesayet makamının talimatlarına uyma yükümü	489
e. Malvarlığının yönetimi	489
5. Kayyımlığın Sona Ermesi	489
a. Temsil kayyımlığının sona ermesi	490
b. Yönetim kayyımlığının sona ermesi	490
c. İsteğe bağlı kayyımlığının sona ermesi	490
d. Diğer sebepler	490
e. Sona erme usulü	490
f. Görevli mahkeme	491
III. YASAL DANIŞMANLIK	491
1. Yasal Düzenleme	491
2. Yasal Danışmanlığın Türleri	491
a. Katılım danışmanlığı – yönetim danışmanlığı ayırımı	491
b. Yasal danışman atanmasının hukuksal sonuçları	492
aa. Genel olarak	492
bb. Katılım danışmanlığı için	492

cc. Yönetim danışmanlığı için	493
dd. Karma danışmanlık için.....	493
3. Yasal Danışmanlığın Sona Ermesi	493
§ 28. VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU	493
I. YASAL DÜZENLEME	493
II. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	494
1. Vasinin (Kayyımın, Yasal Danışmanın) ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Şartlar.....	494
a. Hukuka aykırılık	494
b. Uygun illiyet bağı	494
c. Zarar	494
2. Vasinin ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Olmayan Şart: Kusur.....	494
III. SORUMLULUĞUN SIRASI	495
IV. SORUMLULUK DAVASI	495
1. Davacı	495
2. Davalı	496
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme	496
4. Dava zamanlaşımı	496
a. Olağan zamanlaşımı süresi	497
b. Olağanüstü zamanlaşımı süresi	497
5. Vesayet Altındaki Kişinin Alacaklarının İmtiyazı.....	497
KAYNAKÇA	499

KISALTMALAR

Abs	: Absatz
AileMK	: Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun
AKKKŞÖDK	: Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
AMK	: Alman Medeni Kanunu
AMKD	: Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi
Any. M.	: Anayasa Mahkemesi
Art.	: Artikel
Aufl.	: Auflage
Ayr.ol.	: Ayrıntılı olarak
b.	: bend
B.	: bası
BGB	: Bürgerliches Gesetzbuch (Alman Medeni Kanunu)
BGE	: Entscheidungen des schweizerischen Bundesgerichts, amtlich Sammlung
BK	: Borçlar Kanunu
bkz.	: bakınız
c	: cümle
C	: cilt
dn.	: dipnot
E.	: esas
eBK	: eski Borçlar Kanunu
EM	: Edinilmiş Mal
eİMK	: Eski İsviçre Medeni Kanunu
eMK	: Eski Medeni Kanun
eTCK	: Eski Türk Ceza Kanunu
Evl. Y.	: Evlendirme Yönetmeliği
f	: fıkra
HD	: Hukuk Dairesi
HUMK	: Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
HD	: Hukuk Dergisi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
Hrsg.	: Herausgeber
İBK	: İsviçre Borçlar Kanunu
İİK	: İcra ve İflâs Kanunu
İİİK	: İsviçre İcra ve İflâs Kanunu
İKİD	: İlmi ve Kazai İçtihatlar Dergisi

İMİK	: İsviçre Medeni Kanunu
İÜHFM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
K.	: karar
KAÖK	: Koruma Amaçlı Özgürlüğün Kısıtlanması
KM	: Kişisel Mal
krş./karş.	: karşılaştırınız
m	: madde
MK	: Medeni Kanun
MÖHUK	: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
N	: Nummer (kenar numarası), Numara
NHK	: Nüfus Hizmetleri Kanunu
örn.	: örneğin
OR	: Obligationenrecht (İsviçre Borçlar Kanunu)
RG.	: Resmi Gazete
S	: sayı
s	: sayfa
SchKG	: Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs (İsviçre İcra ve İflas Kanunu)
SJZ	: Schweizerische Juristenzeitung
SPR	: Schweizerisches Privatrecht
TBK	: Türk Borçlar Kanunu
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medenî Kanunu
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TVK	: Türk Vatandaşlığı Kanunu
UN-KRK	: United Nations Kinderrechtskonvention (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Konvansiyonu)
vd.	: ve devamı
Vor./Vorbem	: Vorbemerkungen
vs.	: ve saire
Y	: Yıl
Y./Yarg.	: Yargıtay
Yasa	: Yasa Hukuk Dergisi
YD	: Yargıtay Dergisi
YKD	: Yargıtay Kararları Dergisi
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
ZGB	: Schweizerisches Zivilgesetzbuch
ZPO	: Zivilprozeßordnung
ZSR	: Zeitschrift für Schweizerisches Recht
ZVW	: Zeitschrift für Vormundschafswesen